

# 10. søndag efter Trinitatis d. 20. august 2017

---

## Salmer:

15 Op al den ting, som Gud har gjort

328 Hvor Gud sit hus ej bygge vil

69 Du fødtes på jord

7 Herre Gud, dit dyre navn og ære

## Prædikentekst: **Lukasevangeliet 19,41-48**

Da Jesus kom nærmere og så Jerusalem, græd han over den og sagde: »Vidste blot også du på denne dag, hvad der tjener til din fred. Men nu er det skjult for dine øjne. For der skal komme dage over dig, da dine fjender skal kaste en vold op omkring dig, belejre dig og trænge ind på dig fra alle sider. De skal jævne dig med jorden og dine børn sammen med dig, og de skal ikke lade sten på sten tilbage i dig, fordi du ikke kendte din besøgstid.« Så kom han ind på tempelpladsen, og han gav sig til at jage dem ud, som drev handel dér, og han sagde til dem: »Der står skrevet: »Mit hus skal være et bedehus.« Men I har gjort det til en røverkule.« Han underviste hver dag på tempelpladsen. Ypperstepræsterne og de skriftkloge, ja, alle folkets ledere søgte at få ham ryddet af vejen; men de kunne ikke finde ud af, hvad de skulle gøre, for hele folket hang ved ham for at høre ham.

Hvad bor i os? Hvad er vi fyldte af?

Ja, for tiden er mit liv fyldt af flytning. I morgen flytter min kone og jeg fra Aarhus til Hinge, og vores stue er fyldt op med flyttekasser. Mange af dem med bøger. Selv den største bogelsker kan godt på disse flyttedage komme i tvivl, om det virkelig er nødvendigt at have så mange bøger. Når man flytter, opdager man virkelig, hvad man har. Det er en oplagt mulighed for at få ryddet lidt ud og op. Og det er også en tid, hvor det er let at bekymre sig. Mon nu noget går i stykker undervejs? Mon pottedplanterne kan finde ud af trække vejret i den midtjyske luft? Hvordan bliver det at bo i helt andre rum?

Nåh, det hele skal nok gå fint, og vi glæder os til at bosætte os i Hinge, og til at vores liv bliver fyldt af andet end flyttekasser.

I dag hører vi om Jesus på vej ind i Jerusalem. Hvad mon fylder hans sind, som han nærmer sig? Kort forinden er Jesus redet ind i forstæderne til byen på et æsel og blevet tiljublet som konge. Alligevel er det ikke glæde og stolthed og begejstring, som fylder ham.

Nej, da han kommer nærmere til byen, græder han. Guds søn. Græder. Jesus græder. Fordi han er Gud, og fordi han er menneske. Jesus går mod sin lidelse og død, som han ved venter ham, men det er ikke sig selv og sin egen hårde skæbne, som han græder over. Nej, Jesus græder over byen. Over Jerusalem. For selv om han lige er blevet tiljublet, så var det primært hans medfølgende disciple og venner, som gjorde det. De fleste i byen tog ikke imod ham. De troede ikke på, at han var Guds søn. Vejen til Gud. Den, som bringer fred.

Og Jesus siger til byen:

”Vidste blot også du på denne dag, hvad der tjener til din fred. Men nu er det skjult for dine øjne. For der skal komme dage over dig, da dine fjender skal kaste en vold op omkring dig, belejre dig og trænge ind på dig fra alle sider. De skal jævne dig med jorden og dine børn sammen med dig, og de skal ikke lade sten på sten tilbage i dig, fordi du ikke kendte din besøgstid.”

Jesus græder over Jerusalem. Ikke bare lidt tårer i øjenkrogen, som når vi hører noget lidt trist. Men det skal nærmere oversættes med en hulken eller en jamrende gråd. ”Nej, nej, nej. Jerusalem!” Det er en blanding af sorg, vrede og frustration. ”KOM NU, JERUSALEM!!!”

”Du kunne have fået fred. Du havde muligheden. Muligheden var der. Guds søn var der. Lige nu. Lige her. Men du ville ikke. Solopgangen fra det høje har besøgt dig. Jesus tilbyder fred til alle, som har Guds velbehag. Fred. Dyb fred. Hjertets fred. Men du ville ikke, Jerusalem.”

Da Jesus er Guds søn, kender han fremtiden. Jesus ved, hvad der vil ske, og derfor græder han. Fra år 66-73, altså omkring 35-40 år senere, gjorde jøderne oprør mod den romerske besættelsesmagt og forsøgte at frigøre sig. De romerske soldater belejrede byen. De byggede en vold omkring den, som var lige så høj som bymurene, og derfor kunne de til sidst indtage byen. De romerske soldater slog oprørerne brutalt ned, de ødelagde og plyndrede templet fuldstændigt.

Og når man læser teksten, er det svært ikke også at tænke på senere tiders krige og ufred i Jerusalem. Utallige gange er der blevet kæmpet om byen. Skiftende riger har regeret den. Muslimske hære indtog den. Så kom korstogstiden, hvor kristne riddere fra Vesteuropa drog ned for

at befri den hellige by fra muslimske herskere. Og i de senere år, hvor jøder og palæstinensere har kæmpet mod hinanden om retten til byen.

Jerusalem virker ikke til at kunne få fred. Det er jo ikke til at sige, om det var gået anderledes, hvis byen virkelig havde taget imod Jesus, som Guds søn. Hvis byen havde kendt sin besøgstid og genkendt Guds besøg i den.

Men hvorfor egentlig ikke? Den vej, som de jødiske ledere gik, viste sig i hvert fald at blive en uholdbar vej. En vej i forventning om en politisk frelser, som kunne befri dem fra den romerske besættelsesmagt. Til sidst blev de utålmodige og tog selv sagen i egen hånd. Det endte i et blodbad.

Jesus tilbød dem en anden vej. Jesus var ikke optaget af magten, men af gudsforholdet. Jesus var optaget af, hvad folk fyldte sig med, og hvad de satte deres forhåbninger til. Hvordan de forholdt sig til Gud. Jesus ønskede at lede dem på rette vej, at vise dem det sande liv i fred og kærlighed.

Nemlig ved at få dem til at tro på, at han virkelig er Guds søn og Guds store fredsplan for verden.

Jesus kommer til templet. Det hellige sted. Det sted, som burde være fyldt med Guds ånd. Det sted, hvor Guds nærvær burde kunne fornemmes allermest. Men det virker ikke til at være tilfældet.

Derfor gør han igen noget uventet. Før græd han. Nu giver han sig, nok lidt aggressivt og vredt, til at jage de folk ud af templet, som drev handel der.

For at kunne praktisere en jødisk gudsyndyrkelse i templet skulle man købe dyr og bagefter ofre dem. Så det var naturligt, at der var en eller form for handel i nærheden af templet. Problemet var ikke så meget, at der blev solgt offerdyr, men måden det blev gjort på. For at betale tempelskat skulle man veksle sine romerske eller græske mønter til en halv-sekel, en jødisk mønt, og i den handel var der en afgift, som bl.a. gik til den ypperstepræstens familie. Det religiøse lederskab tjente altså penge på folks religiøse handlinger. På den måde udnyttede de deres position. De tjente penge på, at folk ofrede til Gud. De forvandler Guds hus til en røverkule.

Og det er stik imod hensigten. I Guds hus skal der ikke være handel og fortjeneste. Guds hus skal være et bedehus. Et sted, hvor Guds ånd kan fylde og drage mennesker tættere til Gud.

At Jesus tager til templet inden sin korsfæstelse og død er en helt bevidst handling fyldt med stærk symbolik. Med det siger han, at ”se, jeg er den I skal tilbede. Jeg er den, som skal fylde templet. Jeg er den, som kan lære jer mere om Gud.”

Derfor giver Jesus sig også straks til at undervise på tempelpladsen og gør det i nogle dage. Nu har Guds søn slået sig ned i templet. Nu bor han i det. Nu er templet et sted for Guds nærvær. Nu er der en unik mulighed for ikke at forholde sig til Gud igennem ofre. Nu skal der ikke længere handles med Gud. Nu er Gud lige der. Nu kan de tale med ham ansigt til ansigt. Lytte til Gud. Få en relation til Gud. Lære alt om Gud.

Nu har Guds søn taget bolig i sit tempel.

I den salme vi sang lige inden prædiken sammenligner salmens forfatter Grundtvig kirken med et tempel. Det er fint nok med den fine bygning, med døbefont, prædikestol og kalkmalerier. Men der må mere til. Der må ånd til. Gud må selv flytte ind.

Thi beder vi: vor Gud! byg med,  
lad her din Ånd regere!  
Da bliver her et helligt sted,  
jo længere, jo mere.

Hvis ikke Guds ånd er til stede i kirken, så nytter det ikke meget med bygningerne og den fine udsmykning. Hvis ikke Guds ånd virker og regerer, så kan prædiken og salmer være lige meget. Så er det bare ord og lyde. De er smukke, og de kan måske sige os noget. Men der er virkelig brug for at Guds ånd tager det hele og føjer det sammen til en større helhed og overbeviser os om sandheden i det. Der er brug for - vi har brug for - at Ånden virker i os, drager os tættere til hinanden og til Gud. Det kommer ikke af sig selv. Vi vil ikke af os selv. Jo, måske på en god åndelig dag. Men på alt for mange dage er det langt mere naturligt for os at bruge tid og energi på meget andet. Os selv, vores projekter. Vores drømme. Alt det, som fylder i vores liv.

Der er brug for at ånden tager bolig i sin kirke. I sit tempel. I os.

Det sker i dåben. Der flytter Guds ånd ind i det enkelte menneske. Der får vi Guds ånd som gave. Det betyder, at når vi samles i kirken, så er Guds ånd til stede, fordi han bor i os ved dåb og tro. Både i os som fællesskab. Men også i os som enkeltpersoner. Når vi får Helligånden i dåben, bliver vi hver især til templer. Steder for Guds nærvær. Steder, som Ånden dagligt forsøger at forvandle fra røverkuler til bedehuse. Fra steder, som er optagede og fyldte af alt muligt forskelligt til steder, som er fyldte med Guds ånd. Med sandhed. Med kærlighed. Med visdom. Fra Gud. Til gavn for os selv, men i højere grad til gavn for andre.

Vi er Guds templer. Guds ånd bor i os ved dåb og tro. Så tæt ønsker Gud at komme på os. Så meget vil han gøre for at drage os tættere til sig; at han giver os sin ånd, giver os af sig selv, for at drage os nærmere. For at skabe en bevægelse i os, for at skabe liv, sandhed, kærlighed og visdom fra Gud i os. For at gøre os til det, vi er bestemt til at være: templer for ham. Steder, for hans nærvær.

Hvordan ser sådan et tempelliv ud? Et liv fyldt med Guds ånd?

Læsningen fra 1. Korintherbrev gav meget konkrete beskrivelser af det:

”Det, som Ånden åbenbarer, får hver enkelt til fælles gavn. Én får gennem Ånden den gave at meddele visdom, en anden kan ved den samme ånd meddele kundskab. Én får tro ved den samme ånd, en anden nådegaver til at helbrede ved den ene og samme ånd, og igen en anden får kraft til at gøre mægtige gerninger. Én får den gave at tale profetisk, en anden evnen til at bedømme ånder; én får forskellige slags tungetale, en anden evnen til at tolke tungetale. Alt dette virker den ene og samme ånd, der deler ud til hver enkelt, som den selv vil.”

Det er helt konkrete beskrivelser af et liv fyldt med Guds ånd. Der er en række fællestræk ved at meddele visdom og kundskab, ved helbredelser af syge, ved profetisk tale, ved tungetale, ved bedømmelse.

For det første, så kan det ses. Et liv fyldt med Guds ånd er synligt. Ånden bor i os og skaber synlige virkninger os. Det kan ses. Det kan mærkes. Ånden er selv usynlig, men det liv og de gaver den giver, det kan ses.

For det andet, så er det til gavn for andre. Det er noget hvert enkelt får, men til fælles gavn. Ånden bor i os, fylder os, for at vi kan virke godt i andre menneskers liv. Opmuntre andre. Giv andre gode råd. Være med til at lede andre til at blive fyldt af Guds ånd.

For det tredje, så er alle eksemplerne noget, som vil lære os mere om Gud. Eller rettere, ikke lære os nyt om Gud, men minde os om sider af Guds væsen, som vi kender fra Bibelen, men måske har glemt eller ikke har hørt om før. Det, som ånden giver, det, som er målet med et tempelliv, det er, at vi skal lære Gud bedre at kende.

Alle de ting er forårsaget af den ene og samme ånd. Det er Guds kraft, som virker og virker det i os. Det er ikke noget, vi kan i os selv, men Ånden virker og skaber det i os. Det er åndens gaver.

Sådan ser et tempelliv ud, et liv hvor vi er fyldt af Guds ånd.

På den måde gør Ånden det samme i os, som Jesus gjorde, da han var i templet. Det var også ganske synligt, at han var der, da han jagede de handlede ud og underviste offentligt, så alle kunne

se og høre. Det var også til gavn for andre, ja, til gavn for hele verden, da han der midt i templet underviste om, at han var vejen til Gud. Uden Jesus så kan vi have alle mulige tanker om Gud, men det er gennem Jesu liv og hans ord, at vi kan lære om Gud, vide, hvordan han er, og hvad han tænker om os.

Gennem Jesus kan vi lære, at Gud ønsker at drage os alle tættere til sig selv. Derfor har han i dag givet os sin ånd, så han kan fylde os og forvandle vores liv til tempelliv, hvor vi synligt tjener hinanden og minder hinanden om alt det, Gud har gjort og stadig gør i dag.